

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Manifest

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1905

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Manifest.

„Jeg vil være en fri Konge over et frit Folk.
Fri er kun Kongen, naar Landet er selvstændigt.
Frit er kun Folket, naar den forfatningsmæssige
Tilstand bevares og udvikles.“

Dette Kongeord ved Modtagelsen paa Christiansborg af Rigsdagens Adresse den 27de Februar 1864 har været Programmet for Christian den Niendes Regering. Det er tillige Programmet for en sund konservativ Politik.

Hævdelsen af Landets Selvstændighed og Udelelighed er det første og største Krav, et Folk maa stille til sig selv. Og at bevare og udvikle den historisk givne Samfundsordning, som den har faaet sit ydre Udtryk i den gældende Forfatning, det er Grundelementerne i Konservatismens Begreb.

Vort Maal er at værne vort Land. Vi have kun en **Forsvarssag** og ere fjerne fra enhver Angrebstanke.

Vi ville en Ordning af vort Forsvarsvæsen, der hviler paa Ønsket om at hævde vor Neutralitet. Vi

ville et efter vore Forhold betryggende Forsvar gennem Udvikling af det bestaaende. Vi maa rette vore Bestræbelser paa efterhaanden at komme tilbage til den almindelige Værnepligt. — De ekstraordinære Beløb, som udkræves til at bringe Forsvaret i fyldestgørende Stand, maa delvis kunne tilvejebringes ved Realisation af Værdier, hvoraf Militæretaten er i Besiddelse.

Idet Danmarks Udenrigspolitik former sig som en Fredspolitik, bør vore Opgaver i Udlandet være dels at hævde vor Plads i Staternes Række, dels at virke for vore Erhvervs Udfoldelsesmuligheder.

Da Voldgiftsidéen for Tiden er stærkt fremme i den civiliserede Verden, vil det være naturligt, ja vel nødvendigt for de smaa Stater — altsaa ogsaa for Danmark — at søge al den Betryggelse, som maatte kunne opnaas ved at slutte sig til den.

Vor Repræsentation i Udlandet maa forbedres og udvides. Der trænges til et større Antal udsendte, vel-lønnede Konsuler med faglig Uddannelse. En rimelig Hensyntagen til hjemlige Handelsinstitutioners Erfaringer og Krav vil her vise sig formaalstjenlig.

Vi kræve en ligelig Fordeling af den almindelige politiske Valgret, saaledes at **Folketinget** ikke vedblivende skal have en ensidig Sammensætning, men at de forskellige Samfundsklassers Interesser faa Lejlighed til at varetages i et Omfang, som svarer til deres Befolkningstal og dettes Vækst. Dette kan kun naas ved Forholdstalsvalgmaadens Gennemførelse, og denne Foranstaltning kommer derfor Retfærdigheden nærmest. Saalænge vi imidlertid have Enkeltmandskrese, bør den i Grundlovens § 32 liggende Fordring, at der omtrent

skal være en Folketingsmand for et lige stort Antal Mennesker, ske Fyldest. — Hvad Valgene til Landstinget angaar, da maa, naar vi engang komme til en Forandring af Grundloven paa dette Omraade, Hovedstaden have det til dens Folketal svarende Antal Landstingsmænd, ligesom de af Købstæderne valgte Valgmænds Antal i de enkelte Landstingskreise maa bringes i det rette Forhold til de af Sogneraadskresene valgte.

Højre modsætter sig ikke en Revision af Lovene om den kommunale Valgret, men det modsætter sig aldeles bestemt, at den lige, almindelige, direkte Valgret faar Eneherredømmet i Kommunerne. Ligesom Grundloven yder Betyggelse mod Flertalsmisbrug i det politiske Liv, saaledes maa en lignende Betyggelse ogsaa kræves i det kommunale.

Højre bør støtte Arbejdet for at skaffe selvstændige, skatteydende Kvinder Valgret og Valgbarhed til Kommuneraadene.

Paa en ligelig Repræsentation i Stat og Kommune skal bygges en ligelig Samfundsudvikling.

I. Folkets aandelige Interesser maa værnes og røgtes. Den radikale Kirkelovgivning, der er begyndt med at tvinge Præsterne til at gaa den Tiggergang, som Højres Lovgivning friede Lærerne for, maa være Genstand for alvorlig Paaagtning, naar engang det nedsatte Kirkeudvalgs Forhandlinger ere til Ende, og Forslag til en Kirkeforfatning kommer til Forhandling. — Paa den højere Undervisnings Omraade betyder Almenskoleloven en Nedgang i Kultur uden Sikkerhed for, at større praktisk Fuldkommengørelse kan opnaas til Erstatning. Den er et Udtryk for den demokratiske Idé i dette Ords usunde Betydning, en Nivellering

nedad. Vi kræve derfor en Revision af denne Lov. Folkeskolens Undervisning maa forbedres efter Tid og økonomisk Lejlighed. Det private Initiativ paa det højere som paa det almindelige Skolevæsens Omraade maa ikke modarbejdes, langt snarere støttes.

II. Der bør gennemføres en **Reform af vor Retspleje**. Hovedformaalet maa være at yde den sigtede Beskyttelse ved Forsvar fra første Færd. Under Højres Styrelse er gennemført Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel; det vil være at handle i samme Aand, naar der tages forebyggende Forholdsregler mod Fængsling af uskyldige. Ved Ordningen af den civile Retspleje gælder det at hjælpe Folk til deres Ret uden Tidsspilde, Omsvøb og unødige Omkostninger.

Til Offentlighed og Mundtlighed i Strafferetsplejen maa slutte sig en Revision af Straffeloven. Gennem den Interesse, der er vakt for humane Foranstaltninger Landet over, paakalder Frivilligheden Lovgivningsmagtens Samarbejde til forsømte og vildfarne Børns Opdragelse.

III. Ikke mindre end de aandelige Interesser kræver Folkets **økonomiske og sociale Interesser** Røgt og Pleje fra Statens og Lovgivningens Side.

Historisk set har Staten aldrig unddraget sig Pligten til at lette og støtte Landets Erhvervs-væsen. For alle vore Erhverv fordre vi Støtte og Udvikling af deres Afsætningsmuligheder.

A. For at Danmarks Jord kan give det rigest mulige Udbytte, forventer man, at Staten fremdeles har et aabent Øre for Landbrugsrepræsentationernes rimelige Krav.

B. Byerhvervenes stigende Betydning med Hen-

syn til Befolkningens Sysselsættelse gør det til en Samfundspligt at bevare og udvikle disse Erhverv, og da ikke mindst den lille Industri paa Grund af dens særlige sociale Værdi. Ved en Revision af Toldloven maa det derfor være en Hovedopgave, at yde Haandværk og Industri den Beskyttelse, der i hvert Tilfælde er **tilstrækkelig** til, at Beskyttelsens Maal kan naas. Af Hensyn til de voksende Krav, der stilles til Staten særlig i sociale og humane Formaals Interesse, bør Spiritusskatten betydelig forøges.

C. Til Fiskeriets Udvikling bør de paabegyndte Bestræbelser for Tilvejebringelse af Tilflugtssteder for Fiskerne paa Jyllands Vestkyst fremtidig fortsættes, ligesom ogsaa Kreditforholdene for Fiskeriet saavel i Danmark som i Bilandene yderligere bør udvikles.

D. Da Erhvervsinteresserne og den faglige Indsigt under den moderne Valgretsordning stadig løbe Fare for at underordnes de almindelige politiske Hensyn, bør der sørges for, at der inden for Centraladministrationen, som forbereder Lovene, gives den forskelligartede Fagkundskab organisk Udtryk. Ligesom der findes et særligt Ministerium for Landbrug og Fiskeri, saaledes bør der oprettes et særligt Ministerium for Byerhvervsinteresserne, samt Ønsket om Industrikonsulenter tilfredsstilles.

IV. A. I vor Tid er den **social**e Lovgivning en Hovedopgave. Som sine første Resultater har denne Lovgivning kunnet opvise Lovene om Alderdomsunderstøttelse, anerkendte Sygekasser og Ulykkesforsikring. Alderdomsunderstøttelsen

bør imidlertid ikke være en Begunstigelse for de mindst Forsynlige, eller hæmme Børnenes Følelse af Pligt til at hjælpe Forældrene. Den bør suppleres gennem en Lov om Støtte til saadanne Arbejdets Invalider, der ikke falde ind under den bestaaende Ulykkesforsikringslovgivning. Endelig bør Staten yde sin Medvirkning ved Arbejdernes Bestræbelser for at afværge Følgerne af Arbejdsløshed, der skyldes ydre økonomiske Forhold, hvorpaa Arbejderne ingen Indflydelse kan øve.

B. Husmandssagen er indtraadt i en ny femaarig Forsøgsperiode. I denne Ventetid bør den oprindelige Tanke at forbinde denne Sag med Tyendesparekasser underkastes en nøje Gennemarbejdelse, ligesom det alvorlig maa overvejes, paa hvilken Maade Husmandsbrugenes Opretholdelse bedst sikres.

C. Det mindre Haandværk, den lille Industri og Byarbejderne bør Staten støtte ved Laan i Lighed med Husmands-Laanene til Anskaffelse af tidssvarende Maskiner for de Førstes Vedkommende og ved Laan til Opførelse af egne Boliger for de Sidstes.

D. For Landarbejderens Vedkommende bør den sociale Reform i første Række rettes paa at skaffe ham Jordlod af passende Størrelse, saa at han ved sin Families og ved egen Hjælp i sin Fritid kan skaffe sig en Biindtægt, som kan være ham et økonomisk Rygstød.

V. Princippet for den sociale Lovgivning bør være Hjælp til Selvhjælp; aldrig maa den blive socialistisk, saa at den i nogen Maade svækker de

enkeltes og derigennem hele Folkets Selvstændigheds- og Ansvarsfølelse.

Et frit Folk bliver først et lykkeligt Folk, naar det betrygger Landets Selvstændighed og fremmer Udviklingen til Gavn for alle Samfundsklasser.

April 1905.

Højres Repræsentantskab.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk